

**RADA
EVROPSKÉ UNIE**

**Brusel 25. února 2008 (26.02)
(OR. en)**

6769/08

SOC 124

POZNÁMKA

Odesílatel: Výbor stálých zástupců (část I)
Příjemce: Rada ve složení pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele
Předmět: **Návrh usnesení Rady Evropské unie a zástupců vlád členských států
zasedajících v Radě o postavení osob se zdravotním postižením v Evropské
unii
- politická dohoda**

Delegace naleznou v příloze návrh usnesení Rady ve znění dohodnutém na úrovni Výboru stálých zástupců dne 20. února 2008.

Výbor uvedl, že usnesení odvolávající se na Úmluvu Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením se neodvolává na její opční protokol.

DE si ponechalo výhradu jazykového přezkumu.

Rada se vyzývá, aby potvrdila politickou dohodu o usnesení, které bude formálně přijato jako bod „A“ po finalizaci znění právníky-lingvisty.

**NÁVRH USNESENÍ RADY EVROPSKÉ UNIE A ZÁSTUPCŮ VLÁD
ČLENSKÝCH STÁTŮ ZASEDAJÍCÍCH V RADĚ
O POSTAVENÍ OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM
V EVROPSKÉ UNII**

Rada Evropské unie a zástupci vlád členských států zasedající v Radě

připomínají, že

1. Úmluva Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením¹, která byla přijata na šedesátém prvním zasedání Valného shromáždění v prosinci roku 2006, nejen potvrzuje, že zdravotní postižení je záležitostí lidských práv a věci práva, ale jejím cílem je rovněž zajistit, aby osoby se zdravotním postižením požívaly lidských práv stejně jako ostatní;
2. prohlášení o osobách se zdravotním postižením², které je připojeno k Amsterodamské smlouvě, stanoví, že orgány Společenství mají při vytváření opatření podle článku 95 Smlouvy zohledňovat potřeby osob se zdravotním postižením;
3. v prosinci roku 2003 přijala Rada závěry³ o činnostech navazujících na Evropský rok osob se zdravotním postižením, v nichž potvrdila komplexní sociální začlenění a plné dosažení rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením jakožto cíle Akčního plánu Evropské unie v oblasti zdravotního postižení na období let 2004-2010⁴;

¹ <http://www.un.org/disabilities/convention/conventionfull.shtml>.

² Prohlášení číslo 22.

³ Dokument 15206/03 + COR 1.

⁴ Dokument 14451/03.

4. Akční plán Evropské unie v oblasti zdravotního postižení 2004-2010 zdůrazňuje tři operační cíle: úplné provedení směrnice o rovném zacházení v zaměstnání¹, úspěšné prosazování otázek souvisejících se zdravotním postižením do příslušných politik Společenství a zlepšení dostupnosti pro všechny;
5. základními zásadami, jejichž cílem je zajistit, aby osoby se zdravotním postižením rovným a účinným způsobem požívaly lidských práv a svobod podle Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením, jsou: důstojnost a autonomie jednotlivce, nediskriminace, plné a účinné zapojení a začlenění do společnosti a v pracovní oblasti, respektování odlišnosti, rovnost příležitostí, dostupnost, rovnost mezi ženami a muži a plné požívání všech lidských práv dětmi;
6. na prvním neformálním setkání ministrů o otázkách zdravotního postižení, které se konalo dne 11. června 2007, byla potvrzena Úmluva OSN o právech osob se zdravotním postižením jakožto zásadní krok, pokud jde o prosazování, ochranu a plné uplatňování lidských práv a základních svobod všech osob se zdravotním postižením. Ministři se zavázali, že budou dále rozvíjet politiky, jejichž cílem je zajistit plné provádění Úmluvy, a vyzvali Evropskou komisi, aby zajistila, že nové priority Akčního plánu Evropské unie v oblasti zdravotního postižení přispějí k účinnému provádění Úmluvy;
7. ve svém usnesení o činnostech navazujících na Evropský rok rovných příležitostí pro všechny (2007)² přijatém v prosinci roku 2007 vyzvala Rada Komisi a členské státy, aby v souladu se svými příslušnými kompetencemi pokračovaly v procesu podepsání, uzavření a ratifikace Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením;

¹ Směrnice 2000/78/ES. Úř. věst. L 303, 2.12.2000, s. 16.

² Úř. věst C 308, 19.12.2007, s 1.

vítají:

1. sdělení Komise o postavení zdravotně postižených osob v Evropské unii: akční plán Evropské unie 2008-2009¹, jenž konkrétním způsobem popisuje evropský závazek zajistit, aby se k osobám se zdravotním postižením přistupovalo jako k občanům a k aktivním socioekonomickým subjektům přispívajícím k budování trvale udržitelné a soudržné Evropy, jež všem nabízí rovné příležitosti. Cílem všech činností uvedených v tomto plánu je uspokojit individuální a různorodé potřeby osob se zdravotním postižením;
2. výsledky, jichž bylo dosaženo při provádění druhé fáze Akčního plánu Evropské unie v oblasti zdravotního postižení (2006-2007), který zdůrazňuje důstojnost, základní práva, ochranu proti diskriminaci, spravedlnost a sociální soudržnost. V současnosti se všeobecně uznává, že začleňování problematiky zdravotního postižení je klíčem k jejímu prosazování a v souladu s tím akční plán v oblasti zdravotního postižení podnítil aktivitu a podpořil přístup k sociálním službám a současně posílil dostupnost zboží a služeb;
3. veřejnou konzultaci Komise o nových antidiskriminačních opatřeních, která se mají zabývat diskriminací na základě pohlaví, náboženského vyznání nebo přesvědčení, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace v oblastech přesahujících rámec zaměstnání;
4. pokrok, jehož členské státy a Evropské společenství dosáhly od podpisu Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením;
5. sbližování Akčního plánu Evropské unie v oblasti zdravotního postižení a Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením;

¹ Dokument 15914/07.

uznávají, že:

1. osoby se zdravotním postižením jsou často znevýhodňovány a dostávají se na okraj společnosti, zejména v pracovní oblasti. Nedostatečný přístup na trh práce může znamenat, že osoby se zdravotním postižením se ocitají v obtížných situacích ve společnosti a jsou vystavovány vážnému nebezpečí diskriminace, chudoby a sociálního vyloučení;
2. ačkoli v některých členských státech zůstává míra nezaměstnanosti osob se zdravotním postižením vysoká, v jiných členských státech roste míra zaměstnanosti. To ukazuje, že úsilí na úrovni jednotlivých států i na evropské úrovni je stále účinnější a mělo by být nadále vynakládáno a zvyšováno;
3. analýzy nejnovějších údajů potvrzují výraznou vzájemnou souvislost mezi zdravotním postižením a stárnutím. Počet starších občanů, včetně starších občanů se zdravotním postižením, roste a ve Společenství narůstá potřeba dostupného zboží, služeb a infrastruktury. Odvětví sociálních služeb se skutečně rozšiřuje a uspokojení potřeb stárnoucího obyvatelstva bude rovněž znamenat vytvoření nových pracovních míst;
4. kumulativní účinek aspektů pohlaví a zdravotního postižení znamená, že ženy se zdravotním postižením často čelí vícenásobným formám diskriminace, jsou méně nezávislé, mají menší přístup ke vzdělání, odborné přípravě, zaměstnání a ke zdravotní péči, a čelí tudíž často většímu nebezpečí vyloučení, chudoby a zneužití;

zdůrazňují, že:

1. strategie EU v oblasti zdravotního postižení zdůrazňuje význam rovného přístupu k inkluzivnímu a kvalitnímu vzdělání a celoživotnímu učení, jež jsou zásadní pro to, aby se osoby se zdravotním postižením mohly plně zapojit do společnosti a zlepšit si kvalitu života;

2. dostupné zastavěné prostředí, doprava a informační a komunikační technologie, a to v městských i venkovských oblastech, jsou zásadní pro vytvoření společnosti, která poskytuje skutečný přístup k rovným právům a zároveň svým občanům nabízí opravdovou autonomii a prostředky umožňující žít z ekonomického i sociálního hlediska nezávislý a aktivní život. Tato dostupnost představuje základní kámen společnosti otevřené sociálnímu začlenění založené na nediskriminaci;
3. pro získání přehledu o celkové situaci osob se zdravotním postižením v Evropě jsou zapotřebí statistiky zaměřené na zdravotní postižení. Tyto statistické údaje a údaje získané na základě výzkumu umožňují tvorbu a provádění informovaných politik v oblasti zdravotního postižení na různých úrovních správy;
4. osoby se zdravotním postižením a jejich organizace na celostátní, regionální a místní úrovni, by měly být členskými státy uznány jakožto subjekty, jimž přísluší významná poradní úloha při rozhodování v záležitostech týkajících se zdravotního postižení, a mohou rovněž přispět k provádění rozhodnutí;

vyzývají Komisi, aby:

1. zintenzívnila úsilí zaměřené na předcházení diskriminaci na základě zdravotního postižení v rámci trhu práce i mimo něj a na boj proti této diskriminaci, a současně s tím, aby podporovala přístup k trhu práce i ke zboží a službám v souladu s rámcovou strategií v oblasti nediskriminace¹;
2. co nejdříve předložila návrh rozhodnutí Rady o uzavření Úmluvy Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením jménem Evropského společenství, a prováděla tuto úmluvu v oblastech pravomoci Společenství;
3. zejména poté, co bude Úmluva Organizace spojených národů o právech osob se zdravotním postižením uzavřena Společenstvím a ratifikována členskými státy, podpořila její účinné provádění na různých úrovních správy, mimo jiné prostřednictvím zvyšování informovanosti a financování činností v rámci stávajících programů Společenství, jako je program PROGRESS²;

¹ Viz dokument 9884/05.

² Rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1672/2006/ES, kterým se zavádí program Společenství pro zaměstnanost a sociální solidaritu. Úř. věst. L 315, 15.11.2006, s. 1.

vyzývají členské státy a Komisi, aby v souladu se svými příslušnými pravomocemi zajistily:

1. aby osoby se zdravotním postižením plně požívaly svých lidských práv tím, že:
 - a) ratifikují a uzavřou a následně budou provádět Úmluvu OSN o právech osob se zdravotním postižením, včetně společných evropských řešení v rámci provázaného a koordinovaného přístupu k provádění Úmluvy OSN;
 - b) dále rozvinou ucelený soubor politik zahrnující veškeré vhodné nástroje za účelem odstraňování diskriminace a začleňování osob se zdravotním postižením do společnosti na základě přístupu založeného na lidských právech a začleňování otázky zdravotního postižení do všech oblastí;
 - c) budou osoby se zdravotním postižením podporovat v tom, aby se staly aktivní složkou pracovní síly, tím, že zajistí vypracování antidiskriminačních opatření a jejich provádění, budou poskytovat aktivní podporu a odstraňovat překážky;
 - d) budou řešit otázku vícenásobné diskriminace žen se zdravotním postižením a usnadní jim plný rozvoj, jejich podporu a posílení jejich postavení;
 - e) přijmou opatření, která v co největší míře umožní osobám se zdravotním postižením žít nezávislý život, být součástí komunity a mít přístup ke kvalitní péči a podpůrným službám;
 - f) posílí začleňování otázky zdravotního postižení do všech oblastí, přičemž naváží na úsilí vyvíjené členskými státy s cílem zavázat veřejné orgány, aby prosazovaly rovnost příležitostí pro osoby se zdravotním postižením;
 - g) dále podpoří členské státy a regionální a místní komunity v procesu deinstitucionalizace, kdykoli to je v nejlepším zájmu osob se zdravotním postižením;

- h) prozkoumají veškeré případné nedostatky v současném rámci právních předpisů Společenství ohledně ochrany proti diskriminaci, zejména na základě zdravotního postižení, a tím, že zváží vhodné a cílené reakce;
- i) posílí kapacity na vnitrostátní úrovni i na úrovni Společenství, pokud jde o shromažďování a analýzu příslušných informací, včetně statistických údajů a údajů získaných na základě výzkumu, v souladu s právními zárukami a pravidly v oblasti ochrany údajů;

2. dostupnost pro osoby se zdravotním postižením:

- a) zlepšování dostupnosti je předpokladem autonomie, začlenění, udržitelného rozvoje a účasti a umožňuje, aby se lidem se zdravotním postižením dostávalo lidských práv a základních svobod;
- b) zvyšování účasti na trhu práce prostřednictvím kombinace režimů pružného zaměstnávání, podporovaného zaměstnávání, aktivního začleňování a pozitivních opatření, jako jsou podpůrné služby, mzdové příspěvky, přizpůsobení pracovišť, využití podpůrných technologií a osobní asistence, povede ke zlepšení pracovních příležitostí pro všechny osoby se zdravotním postižením a rovněž ke zlepšení produktivity;
- c) osobám se zdravotním postižením by měl být umožněn řádný přístup ke vzdělání a v případě potřeby by měla být přijata konkrétní opatření, která dětem se zdravotním postižením umožní zapojit se do všeobecného systému vzdělávání;
- d) mělo by se dále podporovat využívání strukturálních fondů, včetně Evropského sociálního fondu, na podporu zaměstnávání, odborné přípravy a rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením;
- e) měla by se podporovat stávající práce na vypracování společných Evropských norem pro dostupnost a prosazováno jejich uplatňování v rámci veřejných zakázek;

- f) kvalitní služby obecného zájmu, včetně sociálních služeb, služeb zdravotní péče a rehabilitačních služeb, by se měly zpřístupnit osobám se zdravotním postižením a jejich rodinám prostřednictvím vypracování dobrovolných celoevropských rámců kvality;
 - g) v souladu s prohlášením z Rigy týkajícím se e-inclusion¹ by se mělo prostřednictvím vytváření přístupných informačních a komunikačních technologií podporovat začlenění všech občanů do informační společnosti a prostřednictvím podpůrných technologií pro osoby se zdravotním postižením;
 - h) měla by se zlepšit dostupnost běžného zboží, služeb a infrastruktury, aby osoby se zdravotním postižením mohly jednat jako spotřebitelé;
 - i) osobám se zdravotním postižením by mělo být v co nejvyšší rozumné míře zaručeno plné požívání práv jako cestujících, a jejich práva by měla být zajištěna prostřednictvím prosazování příslušných evropských právních předpisů v oblasti dopravy;
 - j) měla by se prosazovat práva osob se zdravotním postižením na začlenění do společnosti a kdykoli je to vhodné, by se mělo podporovat postupné nahrazování institucí zajišťujících péči alternativami, které jsou založeny na možnostech místních komunit;
3. aby byla zahájena práce na Evropské strategii v oblasti zdravotního postižení, která má nahradit stávající Akční plán Evropské unie v oblasti zdravotního postižení na období let 2004-2010, mimo jiné prostřednictvím
- a) plného provádění Evropského akčního plánu na období let 2008-2009;
 - b) posouzení, jak vnitrostátní činnost odráží závazky přijaté Evropským společenstvím a členskými státy, pokud jde o plné provádění Úmluvy OSN na evropské úrovni, a zvážení, zda by za tímto účelem neměly být stanoveny jednotné a vzájemně srovnatelné vnitrostátní cíle;

¹ http://ec.europa.eu/information_society/events/ict_riga_2006/doc/declaration_riga.pdf

vyzývají orgány Evropské unie,

aby pokračovaly ve svém úsilí o stejné zacházejí se všemi uchazeči o zaměstnání, včetně osob se zdravotním postižením, a o to, aby tito uchazeči měli stejné příležitosti. Navíc se orgány Evropské unie vyzývají, aby dále zlepšovaly přístupnost svých vlastních budov a zařízení;

vyzývají osoby se zdravotním postižením a jejich organizace,

1. aby pokračovaly v koordinaci své činnosti za účelem sdělení svých potřeb tvůrcům politik a určovaly a analyzovaly politické možnosti;
2. aby se společně s Komisí a členskými státy podílely na rozvoji a provádění Akčního plánu Evropské unie v oblasti zdravotního postižení a Úmluvy Organizace spojených národů o právech zdravotně postižených osob;

vyzývají všechny zúčastněné strany, aby

1. pokračovaly v dialogu (včetně osob se zdravotním postižením a jejich organizací, veřejných orgánů a sociálních partnerů) s cílem porozumět navzájem svým potřebám a nacházet konsensuální řešení;
2. využívaly příležitostí, které skýtá jejich účast v pracovní skupině EU na vysoké úrovni pro zdravotní postižení, k podpoře začleňování otázek zdravotního postižení do politik Společenství;

vyzývají budoucí předsednictví,

aby pokračovala v posilování evropského přístupu k problematice zdravotního postižení založeného na lidských právech a současně zajišťovala komplexní sociální začlenění a plné dosažení rovných příležitostí pro osoby se zdravotním postižením a aby za tím účelem pokračovala v dialogu a úzce spolupracovala se Společenstvím, členskými státy, osobami se zdravotním postižením a jejich organizacemi a dalšími zúčastněnými stranami.